

Przedmiotowy system oceniania (PSO)
Wymagania programowe z wiedzy o kulturze dla zakresu podstawowego

Zakres merytoryczny

Lp	Ocena	Skala procentowa Poziom podstawowy	Uczeń umie:
1	Niedostateczny	Poniżej 30%	- brak podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej przedmiotu wiedza o kulturze.
2	Dopuszczający	30% - 50%	- formułować definicje pojęć: kultura, cywilizacja, znak, sztuka, dzieło sztuki, teatr, muzyka, film, media; - wymienić funkcje kultury; - wymienić: typy kultur, style w sztuce, typy przestrzeni teatralnych, formy i gatunki muzyczne, gatunki filmowe; - wymienić twórców sztuki polskiej i światowej(z różnych dziedzin); - wymienić instytucje kultury i placówki artystyczne; - podać przykłady wytworów kultury materialnej z różnych dziedzin i osiągnięć cywilizacyjnych człowieka.
3	Dostateczny	51% -75%	- formułować definicje pojęć: kultura narodowa, regionalna, ludowa, masowa, tradycja, znak ikoniczny i arbitralny, adaptacja filmowa, styl, prąd, epoka, muzeum, mecenat, artysta, odbiorca, graffiti, inscenizacja, inscenizator, instytucja kultury; - odróżnić elementy świata kultury od twórców i zjawisk natury; - wymienić najważniejsze wydarzenia kulturowe w dziejach cywilizacji europejskiej; - wymienić funkcje i dziedziny sztuki; - wymienić cechy stylów klasycznych i antyklasycznych; - wskazać znane muzea i teatry; - określić, co jest istotą sztuki teatralnej; - podać kryteria klasyfikacji instrumentów muzycznych; - wskazać elementy narracji filmowej; - określić swój udział w życiu kulturalnym; - sformułować zasady ochrony zabytków; - wymienić obiekt umieszczony na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO z Polski (swojego regionu); - wymienić osiągnięcia twórców kultury polskiej i światowej; - wymienić tradycyjne polskie zwyczaje i obrzędy; - wymienić typy mediów.

4	Dobry	76% - 90%	<ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować omawiane typy kultur; - podać przykłady dzieł sztuki pełniących określone funkcje; - wskazać różnice w pojmowaniu roli artysty w określonym czasie; - wymienić prądy artystyczne XX wieku; - wymienić najważniejsze zjawiska kultury współczesnej; - wymienić funkcje muzeum; - podać przykłady stylów klasycznych i antyklasycznych; - charakteryzować wybrane gatunki muzyczne; - definiować pojęcia: muzyka popularna, ludowa, dworska, świata, folk; - wymienić przykłady instrumentów muzycznych należących do poszczególnych kategorii; - wymienić nazwy tańców narodowych i towarzyskich; - określić źródła widowisk teatralnych; - charakteryzować różne przestrzenie teatralne; - wymienić wielkich reformatorów teatru; - wymienić elementy języka teatru; - charakteryzować film jako medium komunikacyjne i artystyczne; - charakteryzować poszczególne gatunki filmowe; - wymienić typy planów filmowych; - definiować pojęcie kino autorskie; - wymienić gatunki telewizyjne i typy programów nadawanych przez różne stacje telewizyjne; - określić swój udział w funkcjonowaniu współczesnej kultury; - scharakteryzować tradycyjne polskie zwyczaje i obrzędy.
5	Bardzo dobry	91% - 100%	<ul style="list-style-type: none"> - określać zależność między poznanymi typami kultur; - wskazywać cechy i wytwory różnych kultur; - wskazywać przykłady różnych znaków w kulturze; - scharakteryzować style klasyczne i antyklasyczne, - scharakteryzować znane muzea; - omówić różne koncepcje artysty i sztuki; - wyjaśnić pojęcie kiczu i wskazać przykłady tego zjawiska; - sformułować definicje pojęć: pop-art, performance, hiperrealizm, asamblaż; - omówić genezę oraz wyjaśnić istotę idei zorganizowanej ochrony dóbr kultury; - wskazać przykłady obiektów umieszczonych na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO; - posługiwać się pojęciami dionizyjskość i apollinijskość w sztuce; - charakteryzować poszczególne instrumenty muzyczne; - wyjaśnić zależność między muzyką codzienności a muzyką poważną;

			<ul style="list-style-type: none"> - wymienić reformatorów sztuki teatralnej i podać ich założenia; - wymienić twórców kina autorskiego i podać przykłady filmów należących do tego typu; - scharakteryzować typy planów filmowych; - wymienić przedstawicieli polskiej szkoły filmowej; - świadomie wybierać wartościowe teksty kultury; - charakteryzować zjawiska kultury współczesnej; - dostrzec różnice pomiędzy kulturą elitarną i masową; - oceniać organizację życia kulturalnego regionu; - wymienić zalety i wady stacji państwowych i komercyjnych; - porównać Internet z tradycyjnymi środkami przekazu;
6	Celujący	Powyżej 100% Wiedza wykraczająca poza zasięg programowy	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić i świadomie używać pojęć: homogenizacja kultury, sztuka figuratywna, sztuka abstrakcyjna, - porównać i ocenić wytwory różnych kultur i stylów w sztuce; - wskazać czynniki decydujące o sposobie przeprowadzania konserwacji; - stworzyć wirtualną galerię na wybrany temat; - porównać przedstawienie teatralne z innymi wydarzeniami kulturalnymi z publicznością; - pisać recenzję wybranego wydarzenia kulturalnego; - porównać narrację w filmie fabularnym i w powieści; - wskazać cechy przekazu telewizyjnego; - wymienić główne zasady prawa autorskiego; - aktywnie i świadomie uczestniczyć w życiu kulturalnym; - zaprojektować działania animacyjne służące aktywnemu i twórczemu uczestnictwu w kulturze; - współtworzyć projekty edukacyjne; - posługiwać się różnymi źródłami informacji i gromadzić informacje przydatne w życiu kulturalnym człowieka; - rozwiązywać problemy z zakresu antropologii kultury.

Kryteria pracy w grupie

Organizacja pracy w grupie	<ul style="list-style-type: none"> 1 – niewykonanie zadania 2 – niepełne wykonanie zadań; 3 – według typowych wzorów; 4 – typowe wzorce w nowym układzie, według typowych rozwiązań; 5 – właściwy plan i wykonanie; 6 – samodzielne i oryginalne wykonanie.
Podział zadań- podział ról	<ul style="list-style-type: none"> 1 – bierność; 2 – brak odpowiedzialności; 3 – praca z instruktą i pomocą; 4 – praca zgodna z przydziałem; 5 – twórcze wypełnianie swojej roli; 6 – wysoka kompetencja organizacyjna, umiejętność współpracy.

Komunikacja	<p>1 – brak umiejętności komunikowania się lub niechęć; 2 – słuchanie; 3 – słuchanie ze zrozumieniem; 4 – czynne uczestnictwo; 5 – aktywne słuchanie; 6 – świadoma komunikacja interpersonalna.</p>
Wiedza i umiejętności	<p>1 – brak wiedzy i umiejętności; 2 – wiedza wyrywkowa, proste umiejętności praktyczne; 3 – wiedza bez umiejętności, umiejętności bez wiedzy; 4 – poprawne przekazywanie typowej wiedzy i praktyczne zastosowanie w sytuacjach typowych; 5 – twórcze wykorzystanie wiedzy i umiejętności, stosownie w sytuacjach problemowych; 6 – twórcze wykorzystanie wiedzy i umiejętności w sytuacjach nietypowych.</p>
Prezentacja	<p>1 – niewykonanie zadania; 2 – niepełne wykonanie zadania; 3 – według typowych wzorców; 4 – typowe wzorce w nowym układzie; 5 – umiejętność przekazu swoich racji i oryginalnych pomysłów; 6 – ciekawe i fachowe przekazanie swoich racji oraz twórczych pomysłów.</p>

Kryteria wypowiedzi ustnej

Zgodność wypowiedzi z materiałem	<p>1 – niezgodny; 2 – minimalny; 3 – fragmentaryczny; 4 – na ogół zgodny; 5 – pełna zgodność; 6 – wykraczająca poza treści programowe.</p>
Wiedza – zakres merytoryczny	<p>1 – brak podstawowych wiadomości; 2 – pojedyncze elementy wiedzy dobrane chaotycznie i przypadkowo; 3 – połowa wiadomości wykorzystana w odpowiedzi; 4 – usterki lub braki w zakresie wyczerpania tematu; 5 – wyczerpująca odpowiedź; 6 – odpowiedź wykraczająca poza treści programowe.</p>
Kompozycja wypowiedzi	<p>1 – brak zamysłu kompozycyjnego; 2 – chaotyczna, brak spójności; 3 – nieuporządkowana; 4 – zachowana równowaga między poszczególnymi częściami, ale brak wniosków i uogólnień; 5 – zachowana logika i trójdzielność wypowiedzi, własne wnioski i uogólnienia; 6 – świadomy zamysł kompozycyjny, samodzielne i twórcze wnioski i uogólnienia.</p>

Stosowanie terminologii przedmiotu	1 – nieznanostwo terminologii przedmiotu; 2 – niestosowanie terminologii lub przypadkowe jej użycie; 3 – fragmentaryczne wykorzystanie terminologii, stosowanie niewłaściwe; 4 – mylne rozumienie i stosowanie niektórych pojęć; 5 – właściwe stosowanie terminów i pojęć; 6 – świadome, celowe i poprawne stosowanie terminów.
------------------------------------	--

Kryteria wypowiedzi pisemnej

Naczelnym kryterium jest czytelność zapisu. Odpowiedzi nieczytelne skutkują oceną niedostateczną.

Wszystkie kryteria stosowane są jak w wypowiedzi ustnej.

Kryteria aktywności artystycznej i animacji

Prezentacja	1 – niewykonanie prezentacji; 2 – nieprawidłowe wykonanie odbiegające od głównego tematu; 3 – wykonanie z błędami; 4 – typowe rozwiązanie; 5 – twórcze wykonanie; 6 – ciekawe, oryginalne, samodzielne wykonanie wzbogacone treściami wykraczającymi poza program.
Kompozycja dla działań plastycznych	1 – chaos kompozycyjny; 2 – brak logiki, nieprawidłowy dobór kompozycji; 3 – zachwiana logika kompozycji; 4 – zachowana logika, typowe rozwiązanie; 5 – twórcze wykonanie, zachowana logika; 6 – świadomy i ciekawy zamysł kompozycyjny, w pełni poprawny.
Konstrukcja dla działań technicznych	1 – brak umiejętności tworzenia konstrukcji; 2 – nieprawidłowy dobór elementów konstrukcji; 3 – zachwiana logika konstrukcji; 4 – typowe rozwiązanie; 5 – twórcze wykonanie; 6 – świadoma i oryginalna konstrukcja, właściwie dobrane i połączone elementy konstrukcji.
Dobór środków wyrazu	1 – brak umiejętności doboru środków wyrazu; 2 – pojedyncze środki zastosowane przypadkowo; 3 – prawidłowe wykorzystanie pojedynczych środków; 4 – usterki lub braki w wykorzystaniu środków; 5 – wyczerpujący i twórczy dobór środków;

	6 – samodzielny, właściwy i trafny dobór środków.
Działalność	1 – brak przekazu; 2 – przekaz nieuporządkowany, chaotyczny; 3 - bierny sposób odtwarzania; 4 – poprawny przekaz; 5 – oryginalne pomysły, własna interpretacja; 6 – duży stopień aktywności.
Kreatywność	1 – bierność; 2 – brak pomysłu i własnych rozwiązań; 3 – praca odtwórcza; 4 – inwencja własna ograniczona, wypowiedź typowa; 5 – twórczy sposób przedstawienia tematu, zastosowanie wiedzy w sytuacjach problemowych; 6 – samodzielna, twórcza postawa badawcza, stosowanie wiedzy w sytuacjach nietypowych.